

2022-04-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN 2022/5

Ramar och förutsättningar för upphandling av tjänsten bostad med särskild service för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att inleda upphandling av insatsen bostad med särskild service enligt LSS i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Omsorgsenheten föreslår att Nacka kommun ska göra en upphandling av bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS. Det gäller följande boenden:

- Sockenvägens servicebostad LSS
- Solsidevägens gruppboestad LSS
- Nya Gatans servicebostad LSS
- Kompassens gruppboestad LSS
- Rodrets gruppboestad LSS

Avtalstiden föreslås gälla från och med den 1 mars 2024 till och med 28 februari 2032. Total avtalslängd blir åtta år och inräknad i avtalstiden är två förlängningsoptioner om två plus två år (totalt 4+2+2). Syftet med upphandlingen är att kunna tillgodose kundens behov av boenden med god kvalitet.

Trots att några anordnare har anslutit sig till kundvalet för LSS tillgodoses inte behovet av boenden för målgruppen. Utifrån detta är det nödvändigt att upphandla insatsen för att tillgodose kundernas behov. Omsorgsenheten kommer samtidigt att fortsätta arbetet att få fler utförare att ansluta sig till kundvalet, detta sker med tät dialog med bostadsutvecklarna och utförare.

Ärendet

Bakgrund och syfte med upphandlingen

Insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt LSS kan vara utformad på olika sätt. I huvudsak beskrivs tre former av bostäder i förarbetena till lagstiftningen:

- gruppboestad
- serviceboestad
- annan särskilt anpassad boestad

I gruppboestad och serviceboestad ingår fast bemanning och omvårdnad, vilket däremot inte ingår i boendeformen annan särskilt anpassad boestad. Alla dessa typer av bostäder är den enskildes hem. I Nacka har två boenden anslutit sig till kundvalet, 18 boenden har upphandlats och fyra boenden har socialnämnden ett internt avtal med.

De interna avtalen kommer att löpa ut under 2022. Samtidigt kommer en ny boestad med särskild service för vuxna på Nya Gatan att vara färdigbyggt tredje kvartalet 2022. Trots att några anordnare har anslutit sig till kundvalet för LSS tillgodoses inte behovet av boenden för målgruppen. Utifrån detta är det nödvändigt att upphandla insatsen för att tillgodose kundernas behov.

Det finns leverantörer på marknaden som kan driva den här typen av boenden och i enlighet med kommunens styrprincip om att få konkurrens genom kundval eller upphandling så bör driften av dessa boenden upphandlas.

Omfattning

Upphandlingen och de efterföljande avtalen omfattar drift av boendena där leverantören/leverantörerna står för en helhetsleverans av verksamheten och allt som är kopplat till denna förutom själva lokalerna. Hälso- och sjukvårdsinsatser ingår inte heller då dessa är upphandlade via en separat leverantör.

Upphandlingen föreslås delas in i olika anbudsområden som omfattar ett till två boenden per anbudsområde. Detta för att det ska vara attraktivt för flera anordnare att lägga anbud.

Avtalstiden föreslås gälla från och med den 1 mars 2024 till och med 28 februari 2032 för att säkerställa kontinuiteten för kunderna. Total avtalslängd blir åtta år och inräknad i avtalstiden är två förlängningsoptioner om två plus två år (totalt 4+2+2).

Mål med avtalet

Syftet med upphandlingen är att kunna tillgodose kunders behov av boenden med god kvalitet och säkerställa att kommunen kan erbjuda kommuninvånarna den här typen av insats.

Upphandlingsförfarandet

Upphandlingen föreslås genomföras genom ett förfarande som motsvarar det som tidigare benämndes förenklat förfarande.

Ett förenklat förfarande innebär att alla leverantörer har rätt att delta. Deltagande leverantörer ska lämna anbud och det är möjligt att förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Anledningen till att upphandlingen genomförs på samma sätt som det tidigare förenklade förfarandet trots att lagstiftningen sedan den 1 februari 2022 ger upphandlande myndigheter större frihet att utforma förfarandena, är att förenklade förfaranden har fungerat mycket bra på det sociala området. Genom att använda det förfarandet kommer företagen på marknaden att känna igen det sedan tidigare vilket minimerar arbete och oklarheter från deras sida.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Helena Lindenius	Enhetschef, omsorgsenheten	Avtalsägare, styrgruppsmedlem
Elisa Reinikainen	Gruppchef, omsorgsenheten	Styrgruppsmedlem
Camilla Rosér	Kvalitetsutvecklare, omsorgsenheten	Projektledare
Magda Tallvid	Kvalitetsutvecklare, omsorgsenheten	Projektmedlem
Malin Fredriksson	Inköpare, inköpsenheten	Inköpsansvarig

Tidsplan

Process	Klart
Behovsanalys	Februari-Mars 2022
Marknadsanalys	Februari-Mars 2022
Annonsering	Maj-Juni 2022
Utvärdering	Juni-Augusti 2022
Tilldelningsbeslut	September 2022
Kontraktsskrivning	Oktober-November 2022
Avtalstid	Mars 2024 – Februari 2032

Tidsperioden mellan kontraktsskrivning till dess att avtalen börjar löpa beror på att vinnande anbudsgivare behöver ansöka om och beviljas tillstånd hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och detta kan ske först efter att de har fått ett avtal.

Handläggningstiden hos IVO är för närvarande 9–12 månader. Anledningen till att avtalstiden börjar löpa först från mars 2024 är dels att två av de befintliga interna avtalen har förlängts till den 28 februari 2024. Med tanke på att årsskiftet inte alltid är den bästa tiden för större ändringar läggs avtalsstart för samtliga boenden till mars 2024.

För det fall att leverantören inte får IVO-tillstånd oavsett skäl så kommer avtalet inte att börja gälla.

Krav på leverantören och tjänsten

De särskilda krav som kommer ställas på leverantören/leverantörerna och tjänsten omfattar bland annat.:

- Godkänt IVO-tillstånd för drift av denna typ av verksamhet (i det fall leverantören/leverantörerna är privata aktörer)
- Att de ska följa aktuell lagstiftning på området
- Att insatserna ska vara individuellt utformade, i samarbete med kunden och i enlighet med dennes önskemål, värderingar och förutsättningar
- Att kunderna ska få möjlighet att delta i samhällsliv, kultur och fritidsaktiviteter utifrån sina personliga önskemål
- Att leverantören/leverantörerna ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete
- Att leverantören/leverantörerna ska ha relevant kompetens och erfarenhet hos ledning och personal

Leverantörsuppföljning

Omsorgsenheten ansvarar för att följa upp kvaliteten i leverantörens insats.

Kvalitetsuppföljning kommer att ske enligt riktlinjerna för uppföljning av anordnare och utförare inom sociala omsorgsprocessen, antagen av socialnämnden i februari 2022.

Miljö och hållbarhet

Nacka kommun väljer att kravställa att leverantörer ska ha ett långsiktigt miljö- och hållbarhetstänk. Detta gäller såväl social hållbarhet som miljömässig hållbarhet. Våra leverantörer ska ha rutiner, policys och mål för att minska både sin energi- och resursförbrukning, som sitt avfall och utsläpp till mark, atmosfär och vatten.

Leverantörerna ska om de blir ombudda kunna uppvisa dessa rutiner och policys.

Marknadsanalys och inköpsstrategi

De potentiella leverantörerna på marknaden är oftast medelstora till stora eftersom det krävs en viss företagsstorlek och personalstyrka för att kunna driva denna boendeform.

Genom att dela upp upphandlingen i olika anbudsområden istället för att kräva att en leverantör ska driva samtliga boenden så möjliggör kommunen för flera utförare att lägga anbud. Leverantörerna på marknaden bedöms ha stor vana av anbudsförfaranden och är vana vid att lägga anbud.

Kommunen har genomfört en RFI (Request for information). Detta innebär att kommunen via RFI:n har ställt diverse olika frågor till leverantörsmarknaden för att få in leverantörernas syn på krav i upphandlingen gällande allt från personalen till utförandet av tjänsten. RFI:n; svarsfrekvensen bestod enbart av en svarande.

Utvärdering

Den leverantör som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet föreslås vinna, och detta anbud utses genom en utvärdering av bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Detta innebär att stor hänsyn kommer att tas till den kvalitet som varje anbudsgivare erbjuder. Syftet med en sådan utvärdering är att tillvarata den utveckling på området som privata och kommunala aktörer har genomfört/kan erbjuda.

Utvärderingen kommer att ske genom följande stegvisa förfarande:

1. Alla anbudsgivare måste svara ja på samtliga obligatoriska krav (så kallade ska-krav) för att deras anbud ska kunna gå vidare till utvärdering.
2. Ett antal utvärderingsfrågor kommer att ställas per anbudsområde som alla anbudsgivare kommer att få besvara i sina anbud. Svaren kommer att poängsättas.
3. De anbud som har högst totalpoäng kommer att vinna.

Utvärderingen kommer att ske av en grupp tjänstepersoner på kommunen.

Utvärderingsfrågorna är uppdelade på följande sätt och med följande viktning:

- Kundens individuella behov – 40 %
- Personalens kompetensutveckling – 30 %
- Leverantörens bemanning – 30 %

Ovan viktning innebär att utvärderingsområdet ”kundens individuella behov” ger möjlighet till mer poäng för anbudsgivare då detta bedöms vara det viktigaste utvärderingsområdet av de tre.

Risker

Det finns en risk att det kommer in få anbud då marknaden för denna typ av tjänst bedöms vara ganska begränsad. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ställer höga krav på leverantörerna samt att leverantörerna måste ha en viss företagsstorlek för att kunna bedriva denna typ av insats.

Risken för att få in få anbud reduceras genom att kommunen gör ett gediget förarbete gällande marknadsanalysen, delvis genom den utskickade RFI:n men också genom att ta hänsyn till synpunkter från marknaden gällande den tidigare upphandlingen. På det sättet säkerställs också att kommunen inte förlorar tidigare erfarenheter av upphandling på området.

Genom att använda en utvärderingsmodell som förutsätter bedömning av kvalitativa aspekter innehåller utvärderingen ett större mått av subjektivitet än om hänsyn enbart tas

till pris. Detta kan medföra en ökad risk för att anbudsgivare som inte vinner ansöker om överprövning av tilldelningsbeslutet.

Risken för att förlorande anbudsgivare ansöker om överprövning pga utvärderingsmodellen reduceras genom att modellen beskrivs tydligt i upphandlingsunderlaget och att utvärderingen dokumenteras lika tydligt. Genom att dela upp upphandlingen i flera anbudsområden reduceras också risken för överprövning då varje anbudsområde inte blir värt lika mycket som om avtal skulle slutas för samtliga boenden med en enda leverantör. På detta sätt ökar möjligheterna för olika anbudsgivare att vinna avtal för olika anbudsområden.

En risk ligger i att upphandlingen omfattar drift av två boenden som ännu inte är uppstartade. Risken motverkas genom att de förväntade målgrupperna och deras behov beskrivs tydligt i underlaget och att kommunens behov av platser i dagsläget innebär att efterfrågan på dessa platser finns redan idag. Risken kan också motverkas genom att man tar tillvara kommunens erfarenhet av tidigare upphandling av ett boende som startades upp i samband med upphandlingen.

Ekonomiska konsekvenser

Beräknat sammanlagt värde för avtalen är cirka 41 900 000 kronor årligen, vilket ger en totalkostnad på cirka 335 200 000 kronor för hela avtalstiden (8 år). Detta är en uppskattning delvis utifrån tidigare kostnader men också en prognos framåt för utvecklingen på marknaden samt att en del av boendena är nyproducerade.

Nedan kostnadsfördelning är beräknad på följande punkter:

- Avtalsstart under 2024.
- Den högsta kostnaden för en privat aktör på marknaden (eftersom en privat aktör inte kan göra avdrag på moms).
- Nuvarande antal platser per boende.
- Kostnaden för boendena är det beräknat på dagens checknivåer som blivit uppräknade nio (9) gånger (baserat på det stödbehov kunderna har idag).
- Ersättningen beräknas efter den beräknade högsta kostnaden under avtalslängden (ersättning för år 2031).

Kostnad per år för LSS-boendena:

- Rodret och Kompassen – cirka 15 200 000 kr.
- Solsidevägens gruppboende – cirka 8 000 000 kr.
- Sockenvägens serviceboende – cirka 9 400 000 kr.
- Nya Gatan – cirka 9 300 000 kr.

Kostnad för HSL-insatser är inte medräknat då kommunen har annan upphandlad leverantör för detta.

Konsekvenser för barn

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS är en insats för vuxna personer och förslaget får inga konsekvenser för barn.

Helena Lindenius
Enhetschef
Omsorgsenheten

Camilla Rosér
Kvalitetsutvecklare
Omsorgsenheten

Magda Tallvid
Kvalitetsutvecklare
Omsorgsenheten